

глобальних проблем, розвиток навичок ХХІ століття, включаючи критичне мислення та міжкультурну комунікацію, підготовку здобувачів до ефективної професійної та міжкультурної взаємодії, підвищення мотивації через гейміфікацію та персоналізовані завдання. Окреслено, як інструменти ШІ можуть бути імплементовані у вісім стратегій підвищення глобальної компетентності.

Зроблено висновок, що ШІ постає каталізатором, який дозволяє трансформувати викладання іноземної мови, роблячи його більш динамічним, актуальним та глибоко інтегрованим у контекст реального світу.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у вивченні специфіки навчання здобувачів немовних спеціальностей професійноорієнтованої лексики з використанням ШІ.

Ключові слова: штучний інтелект, глобальна компетенція, персоналізований підхід, міжкультурна взаємодія, моделювання реальних ситуацій, критичне мислення, креативність, мотивація, імерсивний навчальний досвід.

Дата надходження статті: 09.10.2025 р.

Прийнято до публікації: 20.10.2025 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, доцент Рябуха І. М.

УДК 378.147:81'243]:37.014.6-047.36

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi60.679>

Шелест Л. Л.\*,

[orcid.org/0009-0000-3404-304X](https://orcid.org/0009-0000-3404-304X)

## ДІАГНОСТИКА ТА МОНІТОРИНГ РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті розглянуто складний і динамічний процес педагогічної діагностики у вищій школі як послідовного контролю, оцінювання та прогнозування результатів освіти разом зі шляхами і способами їх досягнення. Доведено, що організація діагностики та моніторингу в ЗВО потребує постійного перегляду підходів до їх упровадження та внесення коректив в інструментарій для ефективного й об'єктивного вимірювання досліджуваних параметрів, процесів, явищ. Уточнено сутність поняття «діагностика рівнів сформованості соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземних мов» як педагогічної діяльності, що передбачає володіння сукупністю методів і форм контролю, перевірки рівня знань та вмінь здобувачів вищої освіти для аналізу певних результатів і корекції подальших дій із метою вдосконалення формування цієї професійної якості. Визначено, що у процесі проведення педагогічної діагностики важливим є добір відповідних діагностичних методик згідно з певними критеріями й показниками або структурних компонентів досліджуваного феномену. Розроблено комплексну діагностику із 8 методик для визначення рівнів сформованості соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземних мов відповідно до виокремлених чотирьох структурних компонентів досліджуваного феномену (ціннісно-емоційного, інформаційно-когнітивного, діяльнісно-комунікативного, особистісно-рефлексивного). За означеною діагностичною методикою проведено констатувальний експеримент серед майбутніх учителів іноземних мов трьох вітчизняних університетів на виборці 147 респондентів, проаналізовано отримані емпіричні дані. З'ясовано, що в досліджуваних майбутніх учителів іноземних мов превалює середній і низький рівні соціокультурної компетентності, а формування цієї інтегративної якості у вищій школі потребує додаткових зусиль із боку як викладачів, так і здобувачів вищої освіти.

\*© Шелест Л. Л.

*Ключові слова: діагностика, моніторинг, соціокультурна компетентність, майбутні вчителі іноземних мов, констатувальний експеримент, структурні компоненти і показники, рівні.*

**Постановлення проблеми.** Сучасна педагогічна діагностика та моніторинг її результатів є ключовими елементами персоналізації освітнього процесу ЗВО з метою підвищення його ефективності щодо збирання, аналізування даних про успішність здобувачів вищої освіти й діяльність викладачів. Їх значущість у процесі проведення експериментальної роботи у вищій школі полягає в науково обґрунтованому оцінюванні стану дослідження певного феномену за допомогою контролю, перевірки, накопичення статистичних даних, їх аналізування, визначення динаміки освітніх процесів та прогнозування постійного вдосконалення на підґрунті індивідуального підходу до кожного респондента.

Погоджуємося з Л. Савченко, що в сучасній педагогіці діагностика сприймається як процес, у ході якого проводяться вимірювання рівнів засвоєння знань, навченості респондентів, а також певних чинників їх розвитку, узагальнення й висновки щодо коригування формульованого впливу на них, тому потрібно виводити діагностику на новий рівень з активним розширенням її можливостей [8, с. 355]. Отже, організація педагогічної діагностики в ЗВО потребує постійного перегляду підходів до її упровадження і внесення певних коректив, особливо в створенні нових інструментів для ефективного й об'єктивного вимірювання багатьох параметрів освітнього процесу, доведення результативності проведеної експериментальної роботи засобами сучасних цифрових технологій тощо.

Звернення до діагностики й моніторингу соціокультурної компетентності (СКК) майбутніх учителів іноземних мов (МУІМ) пояснюється потребою формування цієї інтегрованої особистісної якості в умовах входження України до європейського освітнього простору та поширенням у світі процесів інтернаціоналізації освіти. *Діагностику рівнів сформованості СКК МУІМ* розглядаємо як педагогічну діяльність, що передбачає володіння сукупністю методів і форм контролю, перевірки рівня знань і вмінь здобувачів вищої освіти для аналізу певних результатів і корекції подальших дій із метою вдосконалення формування цієї професійної якості. Моніторинг результатів дослідження СКК допомагає науковцям зрозуміти, наскільки ефективно формуються показники цього феномену.

**Аналіз досліджень.** Результати визначення рівнів сформованості соціокультурної компетентності здобувачів вищої освіти презентовано в дослідженнях таких науковців, як Н. Бобаль [1], О. Жупаник [2], О. Квасник [3], Л. Ліпшиць [4], В. Романюк [7], К. Фодор [9] та ін. Особливу увагу дослідники звертають на добір діагностичного інструментарію для вивчення певного педагогічного явища з різних боків у процесі його діагностики.

**Мета статті** – розробити діагностичну методiku для визначення рівнів сформованості соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземних мов і проаналізувати отримані емпіричні дані у процесі констатувального експерименту.

**Викладення основного матеріалу.** Потреба багатоаспектного діагностування знань, умінь і навичок, якостей здобувачів вищої освіти відповідає потребам сучасної практики педагогічної діяльності щодо отримання достовірних експериментальних даних щодо якості вищої освіти.

Саме використання валідних діагностичних методик згідно зі структурою досліджуваного феномену забезпечує достовірність емпіричних даних, співвідношення яких дозволяють отримати повну уяву щодо його розвитку. Так, В. Романюк у дослідженні виокремлює 12 показників, що є значущими для розвитку СКК МУІМ, та обирає до них 12 діагностичних методик, а саме «Тест на визначення рівня мотивації

особистості до соціокультурної діяльності» (за методикою Н. Білоцерківської у модифікації Т. Фоменко); анкету щодо визначення внутрішньої особистісної потреби у формуванні соціокультурної компетентності (за Т. Фоменко); анкету щодо виявлення ставлення та інтересу майбутніх учителів іноземних мов до рідної та іншомовної культур (за Т. Фоменко); тест «British and American Culture Quiz» (за Т. Фоменко); анкету «Визначення рівня обізнаності про соціокультурну компетентність» (Л. Ліпшиць, в авторській модифікації); анкету «Чи знаєте Ви правила поведінки в іншомовному середовищі?» (за Ю. Ніколаєнко); діагностику комунікативного контролю (за М. Шнайдер); «Діагностику міжособистісної взаємодії» (за методикою А. Солодкої); анкету на виявлення здібностей до рефлексії (за А. Килівник); «Методику визначення рівня рефлексивності» (за А. Карповим); опитувальник соціальних навичок (за А. Гольдштейн) [7, с. 114-115]. Отже, у процесі проведення педагогічної діагностики важливим є добір відповідних діагностичних методик згідно з певними критеріями й показниками, або структурних компонентів.

У нашому дослідженні під час добору діагностичних методик урахувався компонентний склад досліджуваної дефініції та відомі практики застосування певних анкет і тестів для моніторингу рівнів сформованості означеного феномену. Так, виміри сформованості рівнів ціннісно-емоційного компоненту соціокультурної компетентності МУІМ у процесі проведеної експериментальної роботи досліджувалися за допомогою методик визначення спрямованості поведінки (В. Смейкл і М. Кучер) [10, с. 34-40] та діагностики рівня емпатичних здібностей (В. Бойко) [10, с. 85-88]; інформаційно-когнітивного компоненту – анкет «Визначення рівня обізнаності про соціокультурну компетентність» (Л. Ліпшиць, у авторській модифікації) [4, с. 232] і «Чи знаєте Ви правила поведінки в іншомовному середовищі?» (Ю. Ніколаєнко) [5]; діяльнісно-комунікативного компоненту – анкет вивчення комунікативності [6, с. 186-188] та визначення рівня громадянської і соціокультурної активності здобувачів вищої освіти (О. Шикиринською, О. Войчун [10, с. 429-430] в авторській модифікації); особистісно-рефлексивного компоненту – тест-анкети «Самооцінка здатності до самоосвіти і саморозвитку особистості» (О. Сергеєнкова) [6, с. 111-112] і методики «Рівень самоконтролю» (М. Снайдер) [10, с. 92-93].

Організація констатувального експерименту передбачала вибір ЗВО та проведення в них опитувань із метою з'ясування сформованості СКК МУІМ, об'єктивного оцінювання отриманих емпіричних даних. Дослідно-експериментальна робота проводилася на базах Університету Григорія Сковороди в Переяславі, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», які розташовані в різних регіонах України та надавали можливість отримати усереднену інформації щодо сформованості досліджуваного феномену.

У процесі проведення констатувального експерименту у 2022-2023 навчальному році на вибірці 147 досліджуваних отримано наступні результати. Так, аналіз результатів за методикою визначення спрямованості поведінки (за В. Смейкл і М. Кучер) [10, с. 34-40] довів, що в переважній більшості респондентів (50,34 %, 74 осіб) превалює спрямованість на себе. Отримані статистичні дані засвідчили, що цей тип спрямованості (на себе) має найвищі середні значення, що вказує на переважання у вибірці досліджуваних егоцентричних настанов. Спрямованість на завдання продемонстрували 24,49 % (36 респондентів), що доводить їх недостатню мотивацію до виконання завдань та досягнення поставлених цілей. Спрямованість на взаємодію із іншими продемонстрували лише 25,17 % (37 респондентів), що означає низьку зацікавленість досліджуваних до колективної діяльності, недостатність можливостей до співпраці, труднощі в побудові міжособистісних взаємин.

За другою діагностичною методикою з'ясування рівнів емпатійних здібностей (за В. Бойко) [10, с. 85-88] простежено певні закономірності в проявах загального рівня

емпатії МУІМ. У піддослідних виявлено переважання емоційного (4,6 балів), інтуїтивного (4,1 бали) й ідентифікаційного (3,8 бали) каналів емпатії, що відповідало їх середньому рівню прояву. Високий рівень прояву складника «проникальна здатність» був зафіксований лише у 12 респондентів (5,2 бали). У піддослідних низький рівень виявлено для показників «емпатійна установка» (2,8 бали) і «раціональний канал емпатії» (2,5 бали). Тобто низькі параметри прояву означених показників продемонструвала значна частина піддослідних, яким не були притаманні: спрямованість уваги, сприйняття та мислення людини на розуміння співрозмовника, його стан, проблеми чи поведінкові реакції. У той же час частка осіб із високим рівнем прояву показника «проникальна здатність» становила невелику кількість.

Отже, аналіз отриманих результатів анкетування засвідчив превалювання емоційної, інтуїтивної й ідентифікаційної установок емпатії. Результати проведеного анкетування респондентів щодо вимірювання їх загального рівня емпатії показали низький відсоток осіб із проявами високого рівня – 8,16 % (12 осіб). Середній рівень емпатії превалював і був виявлений у 63,95 % респондентів (94 особи). Низький рівень дослідженої якості зафіксований у 27,89 % (41 особа) респондентів. Таким досліджуванним не притаманно встановлювати емоційний контакт із комунікантами, проникнення в їх проблему, у них було зафіксовано домінування зовнішнього співпереживання і співчуття над внутрішнім. Загальний показник за ціннісно-емоційним компонентом сформованості СКК МУІМ за результатами констатувального експерименту становив: високий рівень – 17,00 % (25 осіб), середній – 44,22 % (65 осіб), низький – 38,78 % (57) осіб.

Результати дослідження за третьою діагностичною методикою «Визначення рівня обізнаності про соціокультурну компетентність» (Л. Ліпшиць, у авторській модифікації) [4, с. 232] довели, що в усвідомленні респондентами значення соціокультурної компетентності превалює середній рівень – 38,78% (57 осіб). Значення високого – 31,97 % (47 осіб) та низького рівнів – 29,25 % (43 осіб) анкетування різняться дуже несуттєво (2,72 %). Отже, респонденти були недостатньо обізнаними з феноменом соціокультурної компетентності.

У підсумку анкетування МУІМ «Чи знаєте Ви правила поведінки в іншомовному середовищі?» (за методикою Ю. Ніколаєнко) [5] були отримані результати, що довели переважання середнього і низького рівнів (відповідно 40,82 % – 60 осіб і 39,45 % – 58 осіб), на відміну від високого рівня (19,73 % – 29 осіб) щодо ознайомлення з національно-культурними особливостями носіїв іноземної мови. Отримані дані засвідчили, що здобувачі вищої освіти є недостатньо обізнаними з особливостями здійснення ефективної комунікації в мультинаціональному середовищі. У підсумку за третьою і четвертою діагностичними методиками визначено показники сформованості інформаційно-когнітивного компоненту СКК МУІМ, а саме: високий рівень – 25,85 % (38 осіб), середній рівень – 39,46 % (58 осіб), низький рівень – 34,69 % (51 особа).

За п'ятою анкетую вивчення комунікативності [6, с. 186-188] визначалася типологія особистості з притаманними їй якостями. Моніторинг результатів анкетування МУІМ за цією методикою показав, що 32,65 % (48 осіб) – це студенти-екстраверти, яким притаманний високий рівень комунікативності, активність, відкритість, лідерство у групі; амбіверти з середнім рівнем комунікативності склали в процесі констатувального експерименту 42,86 % (63 особи). Проведене дослідження довело, що група таких людей є найбільшою, бо поєднує риси екстравертів та інтровертів. Таким респондентам були притаманні адаптивність, гнучкість, баланс між індивідуальною та груповою роботою. Найменшу кількість респондентів (36) було віднесено до інтровертів (низький рівень розвитку комунікативності – 24,49 %), які виявляли такі риси, як стриманість, схильність до самостійної діяльності, песимістичність у поглядах. Однак їх глибина мислення та аналітичність часто компенсували нижчу соціальну активність у соціокультурній діяльності.

Результати анкетування рівнів громадянської і соціокультурної активності здобувачів вищої освіти (за О. Шикиринською, О. Войчун [10] в авторській модифікації) довели, що в майбутніх учителів іноземних мов превалює низький рівень сформованості цього показника СКК (56,46 % – 83 особи). Пояснити цей факт можна як особистісними (відсутність зацікавленості до соціокультурного розвитку та стимулів для участі, острах публічності, пасивність тощо), так і середовищними чинниками впливу (недостатня інтеграція культурних заходів в освітній процес ЗВО, відсутність системної роботи з формування соціокультурної активності, нестача фінансування культурних проєктів тощо). Відповідно високий і середній рівні виявляли 23 респондента – 15,65 % і 41 – 27,89 %. Підсумовуючи результати дослідження за п'ятою і шостою діагностичними методиками було визначено показники сформованості діяльнісно-комунікативного компоненту СКК МУІМ: високий рівень – 23,81 % (35 осіб), середній рівень – 35,37 % (52 особи), низький рівень – 40,82 % (60 осіб).

Сьома і восьма діагностична методика (тест-анкета «Самооцінка здатності до самоосвіти і саморозвитку особистості (О. Сергеєнкова) [6, с. 111] і «Рівень самоконтролю» (за М. Снайдер) [10, с. 92-93] були спрямовані на визначення показників особистісно-рефлексивного компоненту СКК МУІМ, їх здатності до самоосвіти й рефлексії, самоконтролю. Отримані у процесі констатувального експерименту результати довели, що за сьомою анкетною переважає середній рівень сформованості здатності до самоосвіти (53,74 % – 79 осіб), що вказує на наявність у досліджуваних певних навичок самоаналізу та усвідомлення власних дій, які не є системними й глибокими. Моніторинг високого і низького рівнів за цією методикою довів, що низький рівень (31,29%– 46 осіб) перевищує високий (14,97 % – 22 особи) на 16,32 %. Восьма діагностика показала, що домінує низький рівень самоконтролю, що зумовлює пряmlinійність і небажання МУІМ змінювати власну позицію залежно від ситуації (55,10% – 81 опитуваний). Високий і середній рівні мають ідентичні прояви на означеній виборці респондентів, а саме – 22,45 % (33 особи). Узагальнені емпіричні дані за особистісно-рефлексивним компонентом СКК МУІМ довели потребу додаткового формувального впливу на розвиток рефлексивної сфери здобувачів вищої освіти (високий рівень – 18,37 % (27 осіб); середній – 38,10 % (56 осіб); низький – 43,53 % (64 особи)).

Проведена на етапі констатувального експерименту діагностика СКК МУІМ дозволила через моніторинг отримати емпіричні дані щодо сформованості досліджуваного феномену та зробити узагальнені висновки.

**Висновки.** Значущість педагогічної діагностики у проведенні сучасних педагогічних досліджень є вагомою із погляду полтребности обґрунтованого оцінювання стану та динаміки освітніх процесів. Однак організація педагогічної діагностики в закладах вищої освіти потребує систематичного перегляду підходів до її реалізації та внесення коректив, створення нових інструментів для ефективного й об'єктивного вимірювання параметрів освітнього процесу, а також у прогнозуванні їхнього подальшого вдосконалення.

Проблема діагностики рівнів сформованості соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземних мов є процесом визначення та оцінювання вихідного рівня розвитку їх знань, умінь, навичок і здатностей із цієї ключової професійної якості. Розроблена комплексна діагностична методика дозволила визначити ступінь сформованості компонентів і показників досліджуваного феномену. Отримані в констатувальному експерименті емпіричні дані довели, що в досліджуваних МУІМ превалювали середній і низький рівні СКК, а формування цієї інтегративної якості у вищій школі потребує додаткових зусиль із боку як викладачів, так і здобувачів вищої освіти.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів розглянутої проблематики та потребує подальшого аналізу перспективних напрямків вивчення таких питань,

як розроблення розвивальної програми формування досліджуваного феномену, описування результатів контрольного етапу експерименту після впровадження в практику роботи ЗВО експериментальної методики тощо.

### Список використаних джерел:

1. Бобаль Н. Р. Формування соціокультурної компетентності майбутніх журналістів у процесі професійної підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Вінниця, 2013. 20 с.
2. Жупаник О. Проблеми формування соціокультурної компетентності учителів іноземних мов у період цифровізації освіти. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2024. Вип. 2. С. 13-19.
3. Квасник О. В. Формування соціокультурної компетентності студентів технічних університетів у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2014. 25 с.
4. Ліпшиць Л. В. Формування соціокультурної компетентності майбутніх судноводіїв міжнародних рейсів у процесі вивчення соціально-гуманітарних дисциплін: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Херсон, 2018. 253 с.
5. Ніколаєнко Ю. О. Оцінювання готовності студентів аграрних спеціальностей до професійного спілкування в іншомовному середовищі. *EDUCAUSE Review*. 2008. Т. 43. Вип. 2. С. 40–56.
6. Психологу для роботи. Діагностичні методики: збірник / укл. М. В. Лемак, В. Ю. Петрище. Вид. 2-ге, виправл. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2012. 616 с.
7. Романюк В. Моніторинг стану сформованості соціокультурної компетентності майбутніх вчителів англійської мови (констатувальний етап педагогічного експерименту). *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2024. № 4 (138). С. 112–123. URL: <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/08/%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%8E%D0%BA.pdf>
8. Савченко Л. О. Педагогічна діагностика особливості проведення контролю за якістю освіти майбутніх учителів. *Наука і освіта : наук.-практ. журнал*. 2011. № 4. С. 355–358.
9. Фодор К. Й. Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземних мов на засадах міждисциплінарного підходу: дис. ... доктора філософії: сп. 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Мукачеве, 2021. 317 с.
10. Шикиринська О., Войчун О. Діагностика стану сформованості громадянської активності студентів. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2015. Ч. 1. С. 426-432. URL: [https://library.udpu.edu.ua/library\\_files/zbirnuk\\_nayk\\_praz/2015/1/58.pdf](https://library.udpu.edu.ua/library_files/zbirnuk_nayk_praz/2015/1/58.pdf)

### References:

1. Bobal, N. R. (2013). Formuvannya sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnix zhurnalistiv u protsesi profesiinoyi pidhotovky [Formation of socio-cultural competence of future journalists in the process of professional training]. (Extended abstract of Candidate's thesis). Vinnytsia [in Ukrainian].
2. Zhupanyk, O. (2024). Problemy formuvannya sotsiokulturnoi kompetentnosti uchytyeliv inozemnykh mov u period tsyfrovizatsii osvity [Problems of forming sociocultural competence of foreign language teachers in the period of digitalization of education]. *Zbirnyk naukovykh prats Umans'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*, 2, 13-19 [in Ukrainian].
3. Kvasnyk, O. V. (2014). Formuvannya sotsiokulturnoi kompetentnosti studentiv tekhnichnykh universytetiv u protsesi vyvchennia psykholoho-pedahohichnykh dystsyplin [Formation of sociocultural competence of students of technical universities in the process of studying psychological and pedagogical disciplines]. (Extended abstract of Candidate's thesis). Borys Hrinchenko Kyiv Metropolitan University. Kyiv [in Ukrainian].
4. Lipshyts, L. V. (2018). Formuvannya sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnix sudnovodiiv mizhnarodnykh reisiv u protsesi vyvchennia sotsialno-humanitarnykh dystsyplin [Formation of socio-cultural competence of future shipmasters of international voyages in the process of studying social and humanitarian disciplines]. (Candidate's thesis). Kherson State University. Kherson [in Ukrainian].
5. Nikolaienko, Yu. O. (2008). Otsiniuvannya hotovnosti studentiv ahrarnykh spetsialnostei do profesiinoho spilkuvannia v inshomovnomu seredovyshchi [Assessment of the readiness

- of students of agricultural specialties for professional communication in a foreign language environment]. *EDUCAUSE Review*, 43, 2, 40–56 [in Ukrainian].
6. Lemak, M. V., & Petryshche, V. Yu. (Eds.). (2012). *Psykhologu dlia roboty. Diahnostychni metodyky* [Psychologist for work. Diagnostic techniques]. Uzhhorod [in Ukrainian].
  7. Romaniuk, V. (2024). *Monitorynh stanu sformovanosti sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnikh vchyteliv anhliiskoi movy (konstatuvalnyi etap pedahohichnoho eksperymentu)* [Monitoring the state of development of sociocultural competence of future English teachers (confirmatory stage of the pedagogical experiment)]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii*, 4 (138), 112–123. Retrieved from <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/08/%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%8E%D0%BA.pdf> [in Ukrainian].
  8. Savchenko, L. O. (2011). *Pedahohichna diahnostyka osoblyvosti provedennia kontroliu za yakistiu osvity maibutnikh uchyteliv* [Pedagogical diagnostics of the features of monitoring education quality of future teachers]. *Nauka i osvita*, 4, 355–358 [in Ukrainian].
  9. Fodor, K. Y. (2021). *Formuvannia sotsiokulturnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov na zasadakh mizhdystsyplinarnoho pidkhodu* [Formation of sociocultural competence of future foreign language teachers based on an interdisciplinary approach]. (Doctor's thesis). Mukachevo State University. Mukachevo [in Ukrainian].
  10. Shykyrynska, O., & Voichun, O. (2015). *Diahnostyka stanu sformovanosti hromadianskoi aktyvnosti studentiv* [Diagnostics of the state of formation of students' civic activity]. *Collection of scientific papers of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University*, 1, 426–432. Retrieved from [https://library.udpu.edu.ua/library\\_files/zbirnik\\_nayk\\_praz/2015/1/58.pdf](https://library.udpu.edu.ua/library_files/zbirnik_nayk_praz/2015/1/58.pdf) [in Ukrainian].

**Shelest L. L.,**  
*orcid.org/0009-0000-3404-304X*

#### **DIAGNOSTICS AND MONITORING OF THE FORMATION LEVELS OF SOCIO-CULTURAL COMPETENCE IN FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS**

*This article examines the complex and dynamic process of pedagogical diagnostics in higher education, viewing it as the continuous assessment, evaluation, and prediction of educational outcomes alongside the methods used to achieve them. It is argued that organizing diagnostics and monitoring within higher education institutions requires the constant revision of implementation approaches and the adjustment of tools to ensure the effective and objective measurement of studied parameters, processes, and phenomena.*

*The study refines the concept of "diagnostics of the levels of formation of socio-cultural competence of future foreign language teachers." This concept is defined as a pedagogical activity involving the mastery of specific control methods to assess the knowledge and skills of students, aiming to analyze results and correct subsequent actions to enhance this professional quality. It is determined that conducting pedagogical diagnostics requires selecting methods aligned with specific criteria and indicators, specifically the structural components of the phenomenon under study.*

*Consequently, a comprehensive diagnostic framework comprising eight methods has been developed to determine the levels of formation of socio-cultural competence in future foreign language teachers, corresponding to the four structural components of the quality: value-emotional, information-cognitive, activity-communicative, and personal-reflective. Based on this diagnostic methodology, a baseline experiment was conducted involving a sample of 147 future foreign language teachers across three domestic universities. Analysis of the empirical data has revealed that the respondents predominantly exhibit average to low levels of socio-cultural competence. These findings suggest that the formation of this integrative quality in higher education requires intensified efforts from both instructors and students.*

*Key words: diagnostics, monitoring, sociocultural competence, future foreign language teachers, ascertainment experiment, structural components and indicators, levels.*

*Дата надходження статті: 16.10.2025 р.*

*Прийнято до публікації: 27.10.2025 р.*

*Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Шапран О. І.*